

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 27. jul 2022.godine

RTS- Kada nas očekuje pik talasa korone i ko je najugroženiji za RTS otkriva komandant vojne bolnice "Karaburma"

RTS- Prof. Stojanović: Težu kliničku sliku ima dva odsto obolelih od kovida

RTS- Preko mobilnog telefona do boljeg mentalnog zdravlja

BLIC- SVE O UVOZU JAJNIH ĆELIJA I SPERMATOZOIDA Od septembra stižu iz Španije, pregovaramo i sa Dancima, zna se kako će izgledati PROCEDURA i koji su USLOVI

B92- Porast zaraženih u celoj Evropi; Todorović: "Odlazak po vakcinu spasava od odlaska na respirator"



Kada nas očekuje pik talasa korone i ko je najugroženiji za RTS otkriva komandant vojne bolnice "Karaburma"

Pik ovog talasa očekujem početkom avgusta kada će broj zaraženih na dnevnom nivou iznositi između 10.000 i 15.000, navodi za RTS pukovnik doc. dr Ivo Udovičić, komandant vojne kovid bolnice "Karaburma". Ukazuje da su u ovom talasu dve najugroženije grupe pacijenata - stariji i hronični bolesnici sa pridruženim bolestima.

Rastu pandemijski brojevi, za jedan dan obolelo je više od 6.000 ljudi. Preminulo je šest osoba, a na respiratorima je 18 pacijenata. U ovom trenutku obolele u Beogradu zbrinjavaju kovid bolnica u Batajnici i Vojna bolnica "Karaburma".

Ivo Udovičić, je gostujući u Dnevniku RTS-a naveo da pik ovog talasa očekuje početkom avgusta kada će broj zaraženih na dnevnom nivou iznositi između 10.000 i 15.000.

"Ali da ne licitiramo sa obzirom na to da su nas ovi sojevi mnogo puta iznenadili, tako da se nadam da ovog puta neće biti iznenađenja i da će ove dve bolnice biti dovoljne za zbrinjavanje pacijenata. Prvi mesec talasa polako prolazi i mi polako ulazimo u pik epidemije. Za sada smo još uvek u zoni bezbednosti", navodi Udovičić.

Ukazuje da su u ovom talasu dve najugroženije grupe pacijenata stariji i hronični bolesnici sa pridruženim bolestima.

Dobra stvar je, dodaje on, da je prosečno lečenje kraće.

"Prosečno lečenje pacijenata sada traje oko osam dana za razliku od delta talasa gde je trajalo oko 12 dana", navodi Udovičić.

Ukazuje da praktično na svakih 12 dana dobijemo dva dana, što, kako kaže, mnogo znači zbog prijema pacijenata u bolnicu.

Navodi da su u vojnoj bolnici "Karaburma" trenutno hospitalizovana 42 pacijenta.

"Što znači da smo mi negde između 35 i 40 odsto našeg kapaciteta i 'Batajnica' je negde na nekih 25 odsto svog kapaciteta", navodi Udovičić.

Govoreći o tome zašto se neko zaražava koronavirusom više puta navodi da za to postoje dva razloga.

"Prvi razlog je taj jer naš imunitet koji se stvara na ovaj virus nije dugotrajan i večan, traje između tri i četiri meseca, a drugi razlog je mutacija virusa", navodi Udovičić.

Ukazuje da vakcina i dalje daje određeni imunitet i ukazuje da treba da se vakcinišu svi oni kojima je preporučena četvrta doza od strane Svetske zdravstvene organizacije, i naših stručnih komisija.

"To su ugrožene kategorije - stariji od 60 godina, ali i mlađe od 60 godina koji imaju neke hronične bolesti ili problem sa imunitetom i zdravstveni radnici", navodi Udovičić.

Na pitanje da li u ovom trenutku treba pooštriti neke epidemijske mere odgovara da u ovom trenutku nema razloga za takvu vrstu restriktivnih mera i da sav fokus i pažnju treba usmeriti na zaštitu starije populaciju koja leži kako kući tako i u bolnicama.



Prof. Stojanović: Težu kliničku sliku ima dva odsto obolelih od koviida

Kliničko-bolnički centar Zemun, kao i ostali zdravstveni centri u Beogradu, za sada radi u zelenoj zoni. Nadaju se da tokom leta ili početkom jeseni neće ponovo morati u crvenu zonu. Direktor Dragoš Stojanović kaže za RTS da 98 odsto pacijenata zaraženih koronavirusom ima lakši oblik bolesti, dok je dva odsto uglavnom sa težom kliničkom slikom.

Prof. Dragoš Stojanović, direktor KBC Zemun, rekao je za RTS da je veliki pritisak pacijenata na taj zdravstveni centar, da su sve bolnice popunjene, te da je samo u protekla 24 časa bilo 98 hitnih prijema, sa velikim brojem teških pacijenata.

Za sada rade u zelenoj zoni i nadaju se da neće ponovo morati u crvenu zonu - kako kažu, bar do početka jeseni.

"Uspeli smo veliki broj pacijenata da skinemo sa liste čekanja, i ortopedskih i kardiovaskularnih", rekao je Stojanović i apelovao na građane da doniraju krv jer su im zalihe na minimumu.

Što se tiče kovid pozitivnih, profesor kaže da je većina obolelih sa lakšom kliničkom slikom.

"Otpribliže 98 odsto pacijenata koji su zaraženi koronavirusom su sa lakšim oblikom kliničke slike i uglavnom u kućnoj izolaciji. Ali tih dva posto ima najčešće tešku kliničku sliku, iako nemaju neke svoje osnovne bolesti", rekao je Stojanović i dodao da pacijenti koji imaju prateće bolesti uglavnom završe ili u kovid bolnici u Batajnici ili u VMC na Karaburmi.

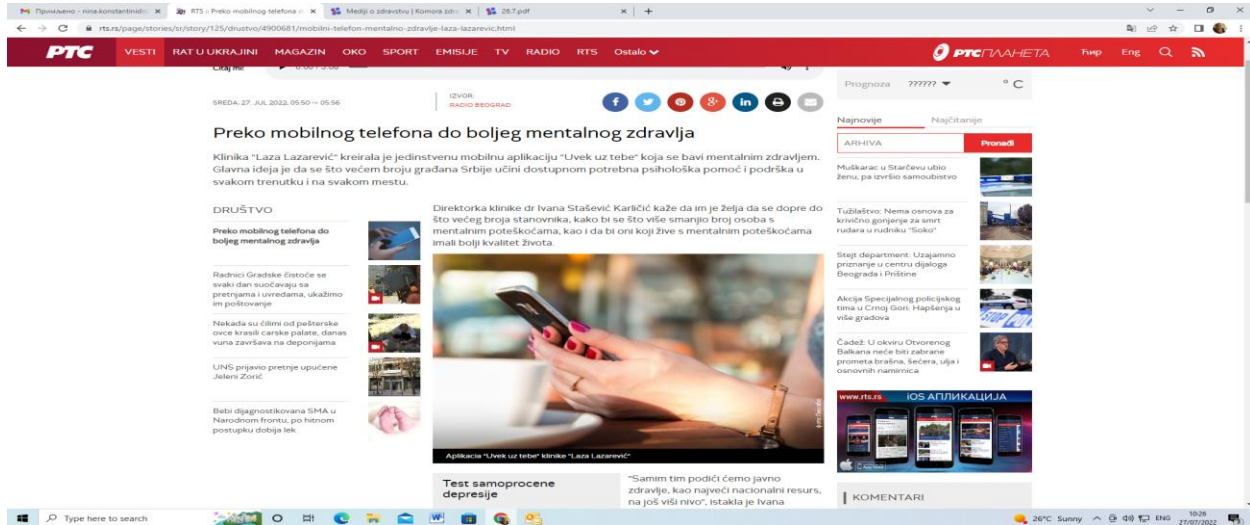
Napominje da su u KBC Zemun zabranjene posete i da su maske obavezne.

"Kao što je i preporuka. Mi to svi poštujemo i pacijenti poštuju, shvatili su da ili mogu da se zaraze od nekoga ili da mogu nekome da prenesu", rekao je Stojanović.

Međutim, svakodnevno se, kaže, dešava da pacijent na samom prijemu bude pozitivan.

Objašnjava da svi oni koji dolaze u bolnicu na lečenje, odnosno intevenciju, moraju imati negativan antigenski test, ali da se dešava da se kod nekih i u toku lečenja razvije kovid.

"Kod grupe pacijenata koji su hitni, svima radimo antigenske testove, a onima sa sumnjivim simptomima radimo i pi-si-ar", rekao je prof. Stojanović.



Preko mobilnog telefona do boljeg mentalnog zdravlja

Klinika "Laza Lazarević" kreirala je jedinstvenu mobilnu aplikaciju "Uvek uz tebe" koja se bavi mentalnim zdravljem. Glavna ideja je da se što većem broju građana Srbije učini dostupnom potrebna psihološka pomoć i podrška u svakom trenutku i na svakom mestu.

Direktorka klinike dr Ivana Stašević Karličić kaže da im je želja da se dopre do što većeg broja stanovnika, kako bi se što više smanjio broj osoba s mentalnim poteškoćama, kao i da bi oni koji žive s mentalnim poteškoćama imali bolji kvalitet života.

Ova aplikacija sadrži i jedan kratak skrining test, odnosno samoprocenu na depresiju.

"Kada odgovorite na sva pitanja aplikacija vam sama izračuna skor i na osnovu toga preporučuje da li je potrebno da se obratite za pomoć. To je još jedan način da se rano i pravovremeno javite nekom od stručnjaka. Ova aplikacija omogućava i direktan ulaz na SOS liniju - besplatni servis Ministarstva zdravlja i klinike "Dr Laza Lazarević", kaže za Radio Beograd 1 Ivana Stašević Karličić.

Broj je 0800 309 309, dostupan je 24 sata i anoniman je. Na ovaj broj javljaju se stručnjaci iz klinike.

"Samim tim podići ćemo javno zdravlje, kao najveći nacionalni resurs, na još viši nivo", istakla je Ivana Stašević Karličić u razgovoru za jutarnji program Radio Beograda 1.

Značaj ranog otkrivanja i lečenja poremećaja

Ona navodi da su se odlučili za aplikaciju za mobilne telefone zato što je prijemčiva za ogroman deo populacije, a naročito za mlade koji su u najvećem riziku za oboljevanje.

"Međutim, oni su u pravom uzrastu za rano otkrivanje i pravovremeno lečenje, što doprinosi boljoj prognozi i boljem kvalitetu života, pa na kraju krajeva, i štednji resursa koji se tiču zdravstvenog sistema jer zaista je najbolje sprečiti. Prevencija je uvek jeftinija nego samo lečenje", kaže direktorka klinike "Dr Laza Lazarević".

Predrasude su i dalje bolna tačka

Aplikacija "Uvek uz tebe" sadrži niz edukativnih materijala o anksioznosti, depresije, stresa, ali i demenciji. Ivana Stašević Karličić kaže da su to problemi koji su kroz dugogodišnji rad markirani kao najčešći u opštoj populaciji i koji najviše zanimaju ljude.

Takođe, na ovoj aplikaciji mogu se naći odgovori na brojna pitanja u vezi s mentalnim zdravljem koja ne možemo baš svakome da postavimo iz straha od osude. Naša sagovornica podseća da o mentalnom zdravlju još uvek postoje brojne predrasude.

"To je predubeđenje da smo slabiji i manje kompetentni, ako imamo neke mentalne smetnje, a to uopšte nije tako. Zato naša aplikacija pruža mogućnost da budete anonimni", ističe direktorka klinike "Dr Laza Lazarević".

Dobar san je osnova dobrog zdravlja uopšte

Povodom aktuelnih vrućina zbog kojih svi slabije spavamo, zanimalo nas je koliko je dobar san važan za mentalno zdravlje. Dobili smo odgovor da je dobar san najbolji lek za zdravlje uopšte.

"Nesanica je nespecifičan simptom koji pretiltne sve mentalne smetnje i poremećaje. Takođe, može biti znak i nekih telesnih oboljenja. Zbog toga je nesanica koja traje duže od nedelju dana i koja onemogućava uobičajeno funkcionisanje tokom dana - razlog da se građani jave makar svom izabranom lekaru", ističe dr Ivana Stašević Karličić u razgovoru za Radio Beograd 1.



SVE O UVOZU JAJNIH ČELIJA I SPERMATOZOIDA Od septembra stižu iz Španije, pregovaramo i sa Dancima, zna se kako će izgledati PROCEDURA i koji su USLOVI

Srbija će početi sa uvozom reproduktivnih ćelija najverovatnije u septembru, i to najpre iz Španije, a kasnije, kako se očekuje i iz Danske, što će parovima koji se bore za potomstvo pomoći da smanje troškove, ako se odluče na ovakvu vrstu procedure. Međutim, prema dosadašnjem planu, parove bi koštao samo uvoz ćelija, dok će se sve ostalo obavljati o trošku države, ali se svakako radi i na tome da u skorijoj budućnosti i ti troškovi budu pokriveni.

Naime, parovi koji se bore za potomstvo, ukoliko bi želeli da „kupe“ jajne ćelije ili spermatozoide, do sada su odlazili u centre van Srbije, u Grčkoj, Severnoj Makedoniji, Češkoj, i tamo obavljali kompletan postupak VTO, što okvirno iznosi između 6.000 do 8.000 evra, pa često i više. S obzirom da se u našoj zemlji postupak VTO finansira iz državnog budžeta, kada se radi sa reproduktivnim ćelijama oba partnera, međutim, kada je u pitanju kupovina, to se do sada obavljalo u inostranstvu i u sopstvenoj režiji.

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja doc.dr Predrag Sazdanović u razgovoru za „Blic“ objašnjava da smo mi u pregovorima sa tri banke – dve iz Španije i jedna iz Danske, te da pregovori idu svojim tokom. Zbog specifičnih uslova, iz Španije su pre desetak dana stigli dodatni zahtevi, koje je Srbija ispunila i dostavila i sada se očekuje uspešan finalni ugovor, jer zainteresovanih parova ima, koji s nestrpljivjem čekaju da uđu u proceduru.

-Banka reproduktivnih ćelija UKC Srbije poslala je u prvoj polovini juna meseca potpisanu verziju ugovora banci reproduktivnih ćelija u Španiji. Međutim, mi smo imali razgovor 4. jula sa menadžerima na godišnjoj konferenciji za sterilitet u Milanu, kada smo razgovorali o definitivnom potpisivanju ugovora.

Tako je nama pre desetak dana, banka posalala nove zahteve za ugovor, koji do tada nisu tražili, te smo mi poslali nove elemente ugovora i čekujemo da dobijemo u najkraćem mogućem roku potpisane ugovore kako bismo otpočeli sa uvozom jer zainteresovanih parova ima i to njih više desetina, objašnjava Sazdanović za „Blic“.

Prof.dr Aleksandar Stefanović direktor GAK Višegradska u razgovoru za „Blic“ ističe da je procedura zahtevna i potrebna je provera kompetentnosti obe ugovorne strane od nadležnih vlasti odnosno Ministarstva zdravlja.

-U toku je razmena odgovarajućih potvrda i usaglašavanja većeg broja zakonskih akata, koji se razlikuju u zemljama Evropske Unije i Republike Srbije. Na ugovoru radi celokupan tim iz Ministarstva zdravlja, Uprave za biomedicinu i GAK Višegradska- Banke reproduktivnih ćelija, tkiva i embriona. Po potpisivanju ugovora i donošenju upotrebnih Pravilnika, biće omogućen proces uvoza i distribucije materijala u svim centrima za BMPO u Srbiji koji imaju ugovor sa državom. Parovi mogu dobiti sve informacije u vezi sa procedurom BMPO sa doniranim ćelijama na telefon Banke reproduktivnih ćelija, tkiva i embriona 011/3615607, svakim danom od 10 do 12h, dodaje za „Blic“ profesor Stefanović.

Osim sa ovom, pregovori traju i sa još jednom španskom bankom, ali i sa danskom. Međutim, zbog rigoroznih uslova, potrebno je strpljenje, ali je svakako najvažnije da naša zemlja ispunja sve uslove za ovalve procedure koje će parovima mnogo značiti.

-Ne bismo da licitiramo sa vremenom, precizno ćemo sve objaviti, ali realno bi bilo ako ne bude novih zahteva, da sve krene od septembra. Moram da podsetim da su tu rigorozni uslovi za ćelije reproduktivnih ćelija koji su vezani za naše zakonske propise, kao i za propise EU, zato pregovori toliko traju. Sve mora biti u potpunosti usaglašeno sa srpskim zakonodavstvom, kao i za evropskim zakonodavstvom, dodaje dr Sazdanović.

Jedan od uslova koji postoji da bi se koristile reproduktivne ćelije je da specijalne bolnice koje se bave BMPO budu vezane ugovorom sa Fondom za zdravstveno osiguranje, što podrazumeva potpuno besplatan postupak u državnim i privatnim bolnicama, i na taj način se sprečava dodatni trošak.

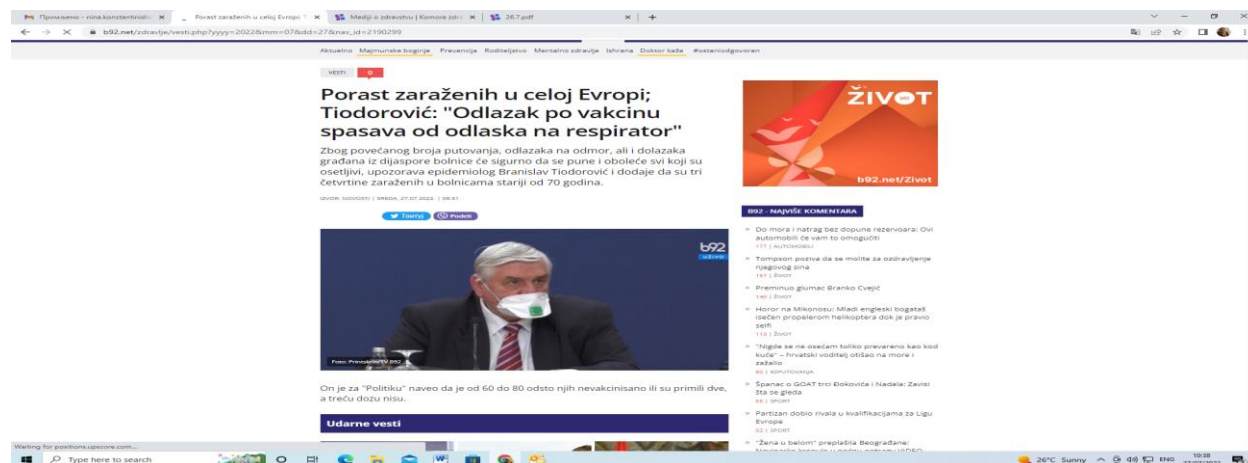
-Ukupno ima 19 specijalnih bolnica koje imaju ugovor i sve su u grupi ustanova koje mogu da rade sa zamrznutim materijalima i treća stvar je da imaju besplatnu vantelenu oplodnju, po svim standardima koje imaju i parovi koji ne traže uvoz reproduktivnih ćelija. Dakle, kada to otpočne zvanično, parove će koštati u ovom momentu samo uvoz, sve ostalo pokrivaće država, ali se radi na tome da i taj uvoz u skorijoj budućnosti bude pokriven od strane države, dodaje dr Sazdanović.

Kako saznajemo, nekoliko desetina parova se javilo u Banku reproduktivnih ćelija.

- Procedura BMPO sa doniranim materijalom će u svakom slučaju biti jeftinija. Za sada je predviđeno da će se postupak uvoza i distribucije reproduktivnog materijala finansirati od strane parova, ali da troškove celog postupka BMPO sa doniranim ćelijama finansira država, što će biti višestruko manji trošak za parove. To je za čak nekoliko hiljada evra, u odnosu na stanje do sada, kada su celu ovu proceduru

obavljali u inostranstvu, što je neminovno uključivalo troškove puta, smeštaja i same procedure, kaže profesor Stefanović, direktor GAK Višegradska.

Podsetimo, od 2019. godine, žene bez partnera koje žele da postanu roditelji takođe mogu o trošku države da obave VTO, ali budući da nemaju partnera, one mogu biti uvoznici spermatozoida. Takođe, Vlada Republike Srbije usvojila je na nedavnoj sednici izmenjenu Uredbu o planu zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Republici Srbiji za 2022. godinu, kojom će biti omogućena vantelesna oplodnja ženama starosti do 45 godina, umesto do 43, kao što je bilo do sada.



Porast zaraženih u celoj Evropi; Todorović: "Odlazak po vakcinu spasava od odlaska na respirator"

Zbog povećanog broja putovanja, odlazaka na odmor, ali i dolazaka građana iz dijaspore bolnice će sigurno da se pune i oboleće svi koji su osetljivi, upozorava epidemiolog Branislav Todorović i dodaje da su tri četvrtine zaraženih u bolnicama stariji od 70 godina.

On je za "Politiku" naveo da je od 60 do 80 odsto njih nevakcinisano ili su primili dve, a treću dozu nisu.

"Odlazak po vakcinu za tu kategoriju stanovništva spasava od odlaska na respirator", istakao je Todorović.

Ipak, naveo je da u odnosu na ranije sojeve korone razne varijante omikrona uzrokuju neuporedivo manje hospitalizovanih i preminulih što, dodao je, ne znači da najstariji stanovnici i rizične grupe građana poput onkoloških, kardioloških, neuroloških bolesnika i svih oni sa narušenim imunim sistemom nisu i te kako ugroženi ponovnim bujanjem zaraze.

Todorović je poručio da sve te kategorije stanovništva treba što pre da odu po četvrtu dozu postojećih vakcina protiv korona virusa ako je prošlo pet meseci od ranije vakcinacije, a naročito ako su preskočili treću dozu.

Apeluje na građane da drže distancu i podseća da preporuka nošenja maske u zatvorenim prostorima nikada nije ni ukinuta i da bi naročito ugrožene kategorije stanovništva trebalo da je se pridržavaju.

"Individualna odgovornost za sada je vrlo značajna i smanjiće rizik od zaraze. Zato apelujem na mlađe i građane srednjih godina, naročito na one koji nam dolaze i zemalja sa povećanim brojem zaraženih, da budu obazrivi i držanjem distance i nošenjem maske štite deke, bake, roditelje", naglasio je Todorović.

On napominje da zvaničan broj zaraženih na dnevnom nivou nije verodostojan i da je samo pokazatelj testiranih, a ne i stvarno inficiranih građana.

"Kada imamo testiranjem dokazanih oko 5.000 dnevno zaraženih, sigurno je pet, šest puta više pozitivnih građana na kovid 19, ali nemaju vidljive znake oboljenja", rekao je Todorović i dodao da Srbija nije izuzetak i da se očekuje povećanje broja zaraženih u svim zemljama Evrope.